

Nr 197.

Ankom till riksdagens kansli den 27 maj 1938 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1938/39 till utbyggande av fångvårdens ungdomsanstalt å Skenäs m. m.

(3:e avd.)

I propositionen nr 313 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementens ärenden den 29 april 1938, föreslagit riksdagen att

dels till Inköp av möbler m. m. för fångvårdens ungdomsanstalt å Skenäs för budgetåret 1938/39 under andra huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 10,000 kronor,

dels ock till Utbyggande av fångvårdens ungdomsanstalt å Skenäs för budgetåret 1938/39 såsom kapitalinvestering i statens allmänna fastighetsfond anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

I enlighet med förslag av Kungl. Maj:t i proposition nr 129 beviljade 1936 års riksdag (riksdagens skrivelse nr 337) för inrättande å Skenäs kungsgård av en anstalt för män, som ådömts ungdomsfängelse, för budgetåret 1936/37 under Utgifter för kapitalökning: Statens allmänna fastighetsfond ett reservationsanslag av 400,000 kronor.

I skrivelse den 8 februari 1938, nr 20, har riksdagen anmält, att riksdagen till inrättande av anstalt för män, som ådömts ungdomsfängelse, å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 anvisat ett reservationsanslag av 70,000 kronor.

Efter det fångvårdsstyrelsen i skrivelse den 7 december 1937 hos Kungl. Maj:t anmält, att anstalten kunde tagas i bruk den 1 januari 1938, förordnade Kungl. Maj:t den 10 december 1937 (Sv. förf.-saml. nr 938), att lagen om ungdomsfängelse skulle träda i kraft den 1 januari 1938.

I skrivelse den 22 april 1938 har *fångvårdsstyrelsen* framlagt förslag till utbyggande av Skenäsanstalten för 30 nya vårdplatser samt därvid anfört bland annat följande:

För att åvägabringa nödig differentiering av de intagna syntes de föreslagna vårdplatserna böra förläggas till en särskild paviljong, belägen cirka 200 meter sydväst om den redan uppförda logements- och ekonomibyggnaden och med i huvudsak samma utseende som denna. Byggnaden skulle alltså bestå av två flyglar förlagda i vinkel mot varandra. Ena flygeln, en tvåvåningsbyggnad, skulle utgöra logementsbyggnad med 12 enkelrum och 1 rum med platser för tre intagna i varje våning. I den andra flygeln, uppförd i en våning, skulle inrymmas bl. a. dagrum och matsal. Den färdiglagade maten skulle således forslas dit från det i den nuvarande logements- och ekonomi-

byggnaden befintliga köket. Intill dagrummet och matsalen skulle vidare iordningställas expeditionslokaler för anstaltens styresman m. fl. Med den utvidgning av anstalten, som här föreslagits, bleve det nämligen olämpligt att, såsom förut avsetts, förlägga dessa lokaler till den på 600—800 meters avstånd från logements- och ekonomibyggnaderna belägna mangårdsbyggnaden.

Kostnaderna för de ifrågasatta byggnadsarbetena beräknades uppgå till 300,000 kronor enligt följande sammanställning:

Ny logementsbyggnad med 30 platser, expeditionslokaler m. m.

Byggnadsarbeten	172,000:—	
Målning	8,000:—	
Värmeledning	20,500:—	
Vatten och avlopp	10,000:—	
Elektriska installationer	7,500:—	218,000:—

Yttre ledningar.

Vatten och avlopp	8,400:—	
Elektriska ledningar, inkl. schakt ..	1,100:—	9,500:—

Vägar, planering m. m. .... 1,000:—

Ritningar, oförutsett, kontroll m. m., c:a 6 % .... 13,500:— 242,000:—

Nytt bostadshus.

Byggnadsarbeten	42,000:—	
Målning	2,000:—	
Värmeledning	4,000:—	
Sanitära installationer	3,000:—	
Elektriska installationer	2,000:—	53,000:—

Yttre ledningar.

Vatten och avlopp	1,200:—	
Elektriska ledningar	500:—	1,700:—

Vägar, planering m. m. .... 300:—

Ritningar, kontroll m. m., c:a 6 % .... 3,000:— 58,000:—

Summa kronor 300,000:—.

Det föreslagna bostadshuset skulle inrymma — förutom källarlokalerna — två tvårumslägenheter med kök och två enrumslägenheter utan kök.

Vid kostnadernas beräkning har ansetts uteslutet, att de intagna i någon avsevärd grad skulle kunna biträda vid arbetenas utförande.

För inventarier till den nya anstaltsbyggnaden beräknas ett medelsbehov av 10,000 kronor.

I ärendet har *byggnadsstyrelsen* avgivit utlåtande.

Departementschefen har för egen del anför.

Platsbehovet för manlig ungdom som dömts till ungdomsfängelse har tidigare beräknats till mellan 100 och 150 platser. Enligt den plan för anordnande av den ifrågavarande anstalten, vilken framlades i den förut omnämnda propositionen (nr 129) till 1936 års riksdag, skulle anstalten till en början inrättas för allenast 30 elever men sedermera kunna utbyggas till att rymma 150 elever. Den vid senaste årsskiftet färdigställda logementsbyggnaden bereder, såsom redan nämnts, plats för 30 intagna. Anledningen till att den första utbyggnaden av anstalten fick denna ringa omfattning var närmast

den, att man räknade med att det skulle komma att dröja någon tid efter den nya lagstiftningens ikraftträdande, innan densamma tillämpades i avsedd utsträckning. För riktigheten av detta antagande talade erfarenheter som gjorts, då på sin tid 1902 års lagstiftning om tvångsuppfostran trädde i kraft. Emellertid framgår av fångvårdsstyrelsens nu gjorda framställning, att sedan den 1 januari innevarande år — då lagen om ungdomsfängelse trädde i kraft — domar å ungdomsfängelse meddelats till ett antal som nära uppgår till det å Skenäsanstalten nu tillgängliga antalet platser. Av de män som hittills dömts till ungdomsfängelse ha, enligt vad fångvårdsstyrelsen upplyser, 10 överförts till denna anstalt medan 13 förvaras i den vid kronohäktet i Nyköping anordnade mottagningsavdelningen. Ytterligare ett par personer ha ådömts ungdomsfängelse, men dessa hade, då fångvårdsstyrelsens framställning avläts, ännu ej anlänt till mottagningsavdelningen. Sedan de som nu förvaras å mottagningsavdelningen i Nyköping överförts till anstalten å Skenäs — sådant överförande har ansetts i regel kunna ske efter en observationstid ej överstigande två månader — återstår endast ett mindre antal platser å Skenäsanstalten. Man torde kunna räkna med att anstalten omkring den 1 juli 1938 kommer att vara i det närmaste fullbelagd. Ett skyndsamt utbyggande framstår därför såsom en nödvändighet.

Såsom fångvårdsstyrelsen föreslagit torde anstaltens utvidgning för närvarande kunna inskränkas till att omfatta 30 nya vårdplatser. Ytterligare erfarenhet synes böra avvaktas, innan en utbyggnad i större omfattning företages.

Vad angår sättet för utbyggandet av anstalten har jag ej funnit anledning till erinran mot fångvårdsstyrelsens förslag, som i huvudsak överensstämmer med vad som i sådant hänseende förutsatts i propositionen om anstaltens inrättande. Vid anordnandet av arbetslokalerna i den nya byggnaden torde böra beaktas vad byggnadsstyrelsen beträffande dessa erinrat. Att expeditionslokalerna för anstaltens styresman m. fl. förläggas till den nya logementsbyggnaden i stället för, såsom tidigare avsetts, till den på relativt långt avstånd därifrån belägna mangårdsbyggnaden torde vara ändamålsenligt. Mot de beräknade kostnaderna för utbyggandet och för nödiga inventarier har jag icke något att erinra.

Det ligger i sakens natur att en ökad beläggning av anstalten måste medföra ett större behov av bevakningspersonal. Den nödvändiga utökningen av personalen möjliggöres genom anlitande av den under fångvårdsstatens avlöningsanslag uppförda anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal.

Anslag till den föreslagna utbyggnaden av anstalten torde anvisas å kapitalbudgeten under rubriken Statens allmänna fastighetsfond, medan anslag till ytterligare inventarier anvisas å driftbudgeten. Båda anslagen torde få uppföras såsom reservationsanslag.

Kungl. Maj:ts i förevarande proposition framlagda förslag anser sig utskottet böra tillstyrka. Under återopande härav bemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

a) till *Inköp av möbler m. m. för fångvårdens ungdomsanstalt å Skenäs* under andra huvudtiteln för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 10,000 kronor;

b) såsom kapitalinvestering i statens allmänna fastighetsfond till *Utbyggande av fångvårdens ungdomsanstalt å Skenäs*

för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

Stockholm den 27 maj 1938.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar Nilsson i Gränebo, Johansson i Fredrikslund, Nilsson i Malmö, Svensson i Kompermåla, Hansén, Asplund, Bergström, Nilsson i Landeryd, Gustafsson i Benestad, Andrén, Ström i Lidköping och Magnusson i Kalmar; samt

från andra kammaren: herrar Råstock, Jansson i Falun, Magnusson i Skövde, Strindlund, Eriksson i Stockholm, Jeppsson, Persson i Falla, Svensson, Andersson i Prästbol, Ward, Lindberg i Umeå och Isacson.